

R.I.
 PALMA

>> NOVA POLÍTICA PORTUÀRIA

Reordenar els ports per al gaudi de tothom

Pors IB aposta pels plans directors de les instal·lacions de gestió directa i activa els primers a Sant Antoni, Fornells, Andratx i Portocolom

Ports IB ha pres la decisió ferma de fer dels ports illencs una referència obligada de sostenibilitat ambiental i econòmica, i un espai perquè tothom pugui gaudir. Aquest és precisament l'objectiu bàsic amb el qual l'organisme esmentat, depenent de la conselleria d'Habitatge i Obres Públiques, ha activat, per primera vegada a les Illes, l'elaboració de plans directors, una eina de gestió de la qual es beneficiaran, en primer termini, els ports de Sant Antoni de Portmany, Fornells, Andratx i Portocolom.

La importància d'aquesta eina d'ordenació portuària és essencial no només per contribuir a la competitivitat econòmica i el desenvolupament social de les localitats portuàries, objectiu només assolible amb uns ports eficaços i eficients, sinó també per oferir un servei de qualitat òptima als usuaris, ciutadans i visitants i per apostar per un model d'integració plena entre la ciutat i el seu port.

Segons explicà el conseller d'Habitatge i Obres Públiques i president de Ports IB, es tracta, per una banda, de donar la resposta adequada a les necessitats dels diferents agents implicats en l'activitat i el funcionament dels ports i, per altra, d'aconseguir la integració dels espais portuaris dins els pobles i les ciutats, perquè tothom pugui gaudir-los.

L'abast del pla director és molt ampli i entre els conceptes i les propostes que ha d'incloure figuren l'ordenació del port i de

Vaixells tradicionals amarrats a Portocolom, una de les instal·lacions que es beneficiarà del pla director. / FOTO: PORTS IB

les instal·lacions contigües adscrites; les mesures que calgui adoptar per satisfer de forma òptima tant la prestació com la seguretat dels serveis portuaris;

la classificació de les activitats que es podran dur a terme dins aquests espais i els criteris que han de seguir les edificacions, les instal·lacions i els espais portuaris,

que en tot cas, s'han de formular d'acord amb els que presenta l'entorn urbà més pròxim.

La proposta ha de contenir, a més, les previsions de desenvolupament del port, la connexió amb les xarxes de transport terrestre, les mesures de protecció ambiental i patrimonial que s'han de tenir en compte i els plans d'emergència.

En suma, tot un repte d'ordenació que requereix fer un diagnòstic integral de la situació actual de cada port i de les seves tendències de desenvolupament i analitzar les previsions del tràfic i dels usos, com també de la capacitat del port.

La definició de les necessitats i l'anàlisi de les alternatives de creixement completen els treballs previs al desenvolupament dels plans directors que el Govern pensa activar a tots els ports de gestió directa.

La definició de les necessitats i l'anàlisi de les alternatives de creixement completen els treballs previs al desenvolupament dels plans directors que el Govern pensa activar a tots els ports de gestió directa.

Equip multidisciplinari

Un altre dels objectius de la planificació dels ports des d'una perspectiva "pública, social, paisatgística i urbana" que es planteja activar Ports IB és reduir la llista d'espera dels amarraments, que actualment es calcula que afecta a unes 3.000 embarcacions. Per assolir aquest repte, Ports IB no només se servirà dels plans directors, sinó que a més, ha constituït un equip multidisciplinari de professionals que ja està fent feina per analitzar la demanda i la situació en la qual es troben, ara per ara, cadascun dels ports de gestió directa i formular propostes de reordenació dels amarraments per tal que, sense necessitat de dur a terme cap ampliació, poder atendre les aspiracions dels usuaris per obtenir-ne una plaça.

>> MEDI AMBIENT / *Reconeixement*

Ports de bandera

La senyera blava oneja en 11 dels 13 ports de gestió directa del Govern de les Illes Balears

R.I.
 PALMA

Els Ports de Sóller, Pollença, Cala Bona, Cala Rajada, Porto Cristo, Portocolom, Cala Figuera, Colònia de Sant Jordi, Ciutadella, Fornells i Sant Antoni de Portmany han aconseguit, una vegada més, l'honor d'onejar la bandera blava, un guardó que concedeix anualment la Fundació Europea d'Educació Ambiental a aquelles platges i espais portuaris que compleixin una sèrie de criteris relacionats amb quatre eixos: la qualitat de les aigües, la informació i l'educació ambiental, la gestió mediambiental i la seguretat i els serveis. D'aquesta

forma els esforços realitzats per Ports IB per contribuir a millorar la sostenibilitat del litoral i la qualitat de vida dels ciutadans, s'han vist recompensats amb aquest reconeixement de la qualitat, el més reconegut a nivell internacional tant per les administracions públiques, com pels operadors turístics, la ciutadania i els visitants.

Així, la Fundació esmentada ha 'premiat' la millora escomesa per Ports IB en els serveis de recollida i tractament dels residus urbans i perillosos, com l'impuls donat en matèria d'informació i educació ambiental, amb l'organització de visites guiades i altres actuacions per-

El conseller d'Habitatge i Obres Públiques i president de Ports IB, Jaume Carbonero, i el vicepresident de Ports IB, Antoni Armengol presidiren a Cala Figuera l'acte de lliurament de les banderes blaves als responsables dels ports, clubs nàutics i marines que l'han obtinguda. / FOTOS: PORTS IB

què els ciutadans coneguin de primera mà la implicació dels ports amb el medi ambient, i aprenguin la necessitat de respectar el mar que ens envolta.

Cal dir que a les 11 banderes blaves s'han d'afegir les acon-

seguides per cinc ports i clubs nàutics que Ports IB té atorgats en concessió (C.N. de s'Arenal, C.M. de San Antonio de la Playa, R.C.N. de Pollença, Club de Vela Port d'Andratx i Marina Cala d'Or), així com les que one-

gen al Port de Calanova i cinc instal·lacions de l'Autoritat Portuària de Balears.

En total, 22 banderes blaves que fan dels ports illencs els líders nacionals del distintiu de qualitat per excel·lència.

>> INFRASTRUCTURES | *Dic de Ciutadella*

Un port també per a la ciutat

Les obres complementàries projectades per Ports IB pretenen donar resposta a les necessitats portuàries, dinamitzar l'economia local i fer un espai idoni per passejar

R.I.
PALMA

Ports IB està ara donant els darrers retocs al projecte del Port de Ciutadella amb el plantejament d'una sèrie d'obres complementàries que donen resposta a les diferents necessitats portuàries, redueixen substancialment el pressupost, milloren la seva integració amb el paisatge i integren les necessitats del port amb la vida social i econòmica de la ciutat. En paraules del conseller Jaume Carbonero, l'idea no és cap altra que «construir un port que respecti el nostre entorn, dinamitzi la nostra economia de forma sostenible i que sigui un lloc que convidi a passejar».

Així, una de les primeres consideracions afecten a les infraestructures del port, ja que la instal·lació de dos calaixos més, que s'afegeixen als 14 inicialment plantejats, permetrà augmentar la seguretat i millorar l'operativitat d'aquestes instal·lacions. La intenció és permetre l'atracament de bucs/creuers de fins a 250 metres d'eslora. Cal dir, a més, que aquest nou plantejament s'ha fet amb l'objectiu de contribuir a la revitalització econòmica i social per a Ciutadella, dons no convé oblidar que els bucs d'aquestes característiques s'associa a un tipus de turisme de qualitat que acostuma a fer despeses importants en el territori que visita.

Amb idèntiques premisses s'ha replantejat de forma substancial l'estació marítima i el seu funcionament complementari amb el port. En aquest cas, les solucions adoptades afecten, bàsicament, a la superfície i la disposició de l'estructura, de forma que, per una banda, es preveu reduir la super-

Ports IB vol fer del Dic de Ciutadella una instal·lació portuària exemplar.

fície construïda total des dels 10.134 m² previstos als 3.374m², amb la reducció proporcional del seu pressupost, i per l'altra, es modifica la seva disposició per tal que l'estació s'alineï amb l'acantilat, el que permetrà donar continuïtat a la imatge de la costa, tant des del mar como des de terra.

A més, la nova terminal s'eleva cinc metres respecte del moll, alliberant la superfície que ocupava en planta baixa i permetent ubicar sota el seu cós la platja de pre-embarcament de vehicles. Aquesta elevació facilita també la connexió, al mateix nivell, de la

platja de l'aparcament exterior elevat i l'accés, també elevat, als bucs, que es fa a través de les passarel·les ubicades al mateix nivell. D'aquesta forma es suprimen les barreres arquitectòniques i es facilita el trànsit de persones, incloses les que presenten una mobilitat reduïda.

Aquesta nova disposició, assimilable a la d'una terminal aeroportuària, millora de forma notable la seguretat, ja que, de fet, separa l'activitat portuària situada en el nivell inferior del moll, de la pròpia de la terminal, ubicada en el nivell superior.

La seguretat és també el criteri pel qual està previst fer una passarel·la en el dic interior, que separarà la zona de trànsit de vehicles de la de passatgers que, a més, podran gaudir, des d'aquesta estructura, de les vistes del port i la mar. Finalment, cal dir que s'ha aprovat l'execució urgent d'una estació marítima provisional, que permetrà seguir amb els treballs de construcció amb total normalitat fins que acabin les obres definitives. Aquesta instal·lació ocuparà els magatzems i altres espais dotacionals del port i se situarà en el nivell inferior del moll.

>> NOTÍCIES

Ports IB, membre del comitè del Projecte Odyssea

Ports IB participà activament, juntament amb la conselleria de Turisme del Govern de les Illes Balears, La Cambra de Comerç de Mallorca i ANADE, a l'acte de constitució del comitè regional del projecte Odyssea Sudoe de desenvolupament sostenible i valorització del turisme temàtic. Les Illes Balears participa com a cap de files d'aquest projecte, finançat per la UE, i que es planteja com objectius principals promoure que l'anomenat turisme blau conegui i gaudeixi de l'oferta existent més enllà de les zones portuàries que freqüenta en les seves travessies i, així, contribuir a la dinamització social i econòmica dels municipis portuaris i de les localitats adjacents. Els ports de Sóller i de Sa Ràpita, són, juntament amb altres instal·lacions portuàries situades a Andalusia, Portugal i França, els espais seleccionats per a l'aplicació d'aquest projecte.

Aprendre a respectar jugant amb els ports

Dintre de les tasques de sensibilització ambiental que du a terme Ports IB resulten bàsiques les accions adreçades a les noves generacions. Per això, Ports IB ha editat unes carpetes que, sota el títol «Juga amb els ports», i escrites en quatre idiomes, planteja una sèrie de jocs perquè els infants puguin aprendre les pràctiques respectuoses amb l'entorn dintre dels espais portuaris. Així, i entre altres propostes didàctiques, la carpeta inclou una làmina per trobar les set males conductes dins el port, o un laberint per unir el residu amb el seu contenidor corresponent. Hi ha, a més, un cartó on els nins poden fer dibuixos creatius, els millors dels quals seran exposats en el lloc web www.portsib.es.

>> NOVA GUIA | *Bones pràctiques ambientals*

Guia de bones pràctiques ambientals

R.I.
PALMA

La sensibilització de la ciutadania envers la necessitat d'assumir conductes respectuoses amb l'entorn, però també el coneixement de les eines i els serveis que tenen al seu abast per aconseguir-ho, són essencials per aconseguir l'objectiu comú de gaudir d'unes instal·lacions portuàries plenament sostenibles. Per això, Ports IB ha editat la *Guia de bones pràctiques ambientals als ports de les Illes Balears*, que, en les seves 60 pàgines i amb unes il·lustracions molt

encertades i gràfiques, detalla les eines i les conductes sostenibles amb les quals tots els usuaris poden contribuir a prevenir qualsevol classe de contaminació.

La publicació, amb un disseny modern i molt clar, i de caràcter molt pràctic, inclou informació útil, consells, propostes i bones pràctiques ambientals que es poden aplicar, i, a la vegada, descriu els diferents elements i serveis que es poden trobar dins els recintes portuaris per dur-les a terme, com, per exemple, gestionar els residus de la forma adequada.

La guia de bones pràctiques ambientals, editada en català i castellà, dedica les primeres pàgines a enumerar, de forma més genèrica, les aportacions que qualsevol persona pot fer per mantenir una bona conducta a la mar i el litoral o per contribuir, amb hàbits tan fàcils d'assolir com eficaces, a l'estalvi d'energia i aigua. En altres apartats, la publicació ofereix consells més específics per als usuaris dels ports i els aficionats a la nàutica i dedica unes pàgines a explicar el funcionament de les màquines d'aspiració d'aigües de senti-

nes i residuals.

La guia dedica, a més, una part a difondre les bones pràctiques ambientals que poden assolir els professionals de la mar i els ports, com són els pescadors, els varadors i els restauradors.

La publicació es completa amb informació sobre el distintiu de qualitat ambiental més conegut a nivell internacional, com és la bandera blava, i amb allò que es pot fer per obtenir-la a les embarcacions, i inclou el mapa dels ports illencs i una referència a la normativa i els telèfons d'interès.

>> PORTS | *Sant Antoni de Portmany*

Un exemple d'integració entre la ciutat i el port

Ports IB cedeix a l'Ajuntament la gestió del passeig i planteja traslladar la confraria i l'oficina portuària a ubicacions més adients

R.I.
PALMA

Sant Antoni esdevindrà un exemple paradigmàtic de la integració del port dins la ciutat i la seva activitat diària i quotidiana. I serà així gràcies a una sèrie d'actuacions que està previst dur a terme i que el conseller d'Habitatge i Obres Públiques, i president de Ports IB, esbotzà el passat dia 4 d'agost després de la signatura del conveni de col·laboració amb el batle del municipi, José Sala, en virtut del qual Ports cedeix al consistori la gestió del passeig de Ses Fonts.

Entre les actuacions anunciades figura, per una banda, l'ampliació del Passeig de Ses Fonts fins a l'espai portuari i, per l'altra, el trasllat de la confraria de pescadors i de les oficines portuàries, a nous emplaçaments més adients.

Respecte de la confraria de pescadors, l'idea esbotzada pel conseller és traslladar-la des de la seva ubicació actual a una zona més a prop del mar, encara per determinar, on es construirà el nou edifici per als professionals de la pesca. Una edificació que en tot cas resultarà més útil per aquest col·lectiu, ja que no hauran de travessar la carretera amb la mercaderia.

Amb relació a les oficines portuàries, Ports IB ja ha encarregat la redacció d'un estudi tècnic per analitzar la viabilitat d'integrar aquestes dependències, ara en el Passeig de Ses Fonts, en l'Estació Marítima. D'aquesta forma, digué Carbonero, es podria assolir un doble objectiu: per una banda, optimitzar i allargar la vida útil de les instal·lacions de la terminal, que ara només funcionen durant la temporada turística, i, per altra, procurar un espai més adient i confortable per al personal de Ports IB i atendre els increments de feina que es deriven de l'augment en el nombre d'usuaris, del tràfic i de les visites de bucs d'envergadura.

Sigui com vulgui, el fet cert és que el trasllat d'ambdós organismes permetrà demolar l'edifici on estan ubicats ara per ara, i, amb això, oferir una solució d'esponjament de la façana marítima de Sant Antoni que facilitarà la recuperació, per als ciutadans, d'un espai lliure i públic.

L'idea projectada preveu, així mateix, la construcció d'un passeig de continuïtat entre el passeig de Ses Fonts, l'Ajuntament i el port, de forma que s'assoleixi el model integrat de port-ciutat. I és que, com assegurarà el conseller en

D'esquerra a dreta, Pepita Costa, José Sala i Jaume Carbonero.

Ports IB reactiva Portmany amb l'autorització del tràfic de passatgers amb la Península

Contribuir a la reactivació de l'activitat portuària a Sant Antoni de Portmany i, amb això, a la dinamització econòmica del municipi i oferir als ciutadans majors facilitats per als seus desplaçaments són els objectius principals de la decisió de Ports IB de recuperar l'arribada de bucs de passatgers que enllacen Sant Antoni amb la Península.

Així, i després de diversos mesos d'inactivitat a l'estació marítima, Ports IB autoritzà el passat mes de juny als dos primers vaixells de passatge la seva atracada dins aquestes instal·lacions portuàries. El primer en arribar va ser el buc «Patricia Olivia» de Baleària, amb capacitat per a 450 passatgers i 80 vehicles, i que té previst cobrir fins al 15 de setembre la línia Dènia-València-Sant Antoni.

«Alcántara» és el nom del segon buc de passatgers amb la Península, en aquest cas operat per Acciona, que ha estat autoritzat per Ports IB per arribar, des de València,

fins al port de Sant Antoni.

L'idea ara és analitzar la possibilitat d'autoritzar l'arribada d'altres bucs que han mostrat el seu interès en atracar a Sant Antoni en els pròxims mesos i, d'aquesta forma, facilitar que l'estació marítima, fins fa poc inactiva, estigui operativa durant tot l'any i pugui contribuir a la desestacionalització econòmica.

A la reactivació de l'activitat portuària i econòmica del municipi contribuirà també el conveni signat entre Ports IB i l'Ajuntament, en virtut del qual el primer ha cedit al segon un espai situat a la planta baixa de l'estació marítima, i que, de fet, actua ja com a oficina d'informació turística i d'interès per als visitants que arriben a Sant Antoni. A més, Ports IB ha adjudicat a l'empresa Hosteleria a bordo l'explotació del servei de cafeteria i cantina que hi ha dins l'estació marítima, que esdevé un servei afegit que ofereix el port als usuaris i viatgers.

el seu dia, «no es pot ordenar el nucli de Sant Antoni sense tenir en compte el port i tampoc es pot ordenar el port al marge del casc urbà del municipi».

L'estada del president de Ports IB a Sant Antoni serví per ratificar el compromís adquirit fa uns mesos per Jaume Carbonero de cedir la gestió del passeig de Ses Fonts a l'ajuntament de la localitat.

Com que es tracta d'un espai que pertany al domini públic portuari, s'ha optat per la fórmula de conveni de col·laboració fins que es produeixi la desafectació d'aquesta zona i la cessió completa a l'Ajuntament. L'acord signat pel conseller i pel batle, José Sala, preveu que a partir d'ara el consistori gestioni tot el Passeig de Ses Fonts i es faci càrrec de qualsevol

actuació de millora i embelliment d'aquesta zona. També correspon al consistori l'atorgament de qualsevol llicència i autorització temporal d'ús per a activitats de caràcter comercial, cultural, esportiu, recreatiu o similar, i l'assumpció dels costos de conservació, manteniment, reposició i neteja derivats de la gestió del Passeig.

ELS PORTS DEL GOVERN AL DIA

NOVES EMBARCACIONS. L'empresa Sea Rib's LDA és l'adjudicatària provisional del contracte de subministrament d'onze embarcacions semirígidies que serviran com a suport del personal de Ports IB en les tasques de servei, seguretat i control que es duen a terme als ports de gestió directa de Ports IB. Vuit d'aquestes embarcacions es destinaran a ports de gestió directa de Mallorca, dos a Menorca i una a Sant Antoni.

MÉS AGENTS. Des del passat 12 de juliol i fins al pròxim 31 d'agost el port de Sant Antoni compta amb un reforç del servei de control i seguretat de les instal·lacions, gràcies, en primer lloc, a la contractació de cinc persones més per a la prestació del servei (18 agents portuaris en total) i a l'extensió de la seva activitat, que en dit període compren les 24 hores dels set dies de la setmana.

CONDOL. Ports de les Illes Balears vol expressar el més sentit condol a la família de Segundo Anibal Pila, treballador de la UTE que du a terme les obres del Dic de Ciutadella, i que va morir el passat 13 de juliol mentre desenvolupava la seva feina. La presidència d'aquest ens públic també vol trasmetre les seves condolences als companys i a l'empresa del treballador. Ports IB ha estat des del primer moment a disposició dels familiars de Segundo Anibal, el qual sempre estarà en la nostra memòria.

BARQUES CLÀSSIQUES. El director gerent de Ports IB, Juan Carlos Plaza, participà el passat 11 de juliol, en representació de la conselleria d'Habitatge i Obres Públiques, en l'acte de lliurament dels records de la XXII Trobada de Barques Clàssiques als patrons i la tripulació de les 32 embarcacions participants, de les

quals dues arribaren de Mallorca, una de Catalunya, i la resta eren botes i llaüts de la flota local dels ports de Fornells, Addaia, Maó i Ciutadella. La trobada, organitzada per Amics de La Mar, va tenir lloc els dies 9, 10 i 11 de juliol a la badia de Fornells, i s'estructurà sobre diverses activitats, entre les quals hi va haver dues sortides a navegar per la badia, una reunió de patrons, una festa marinera i una conferència a càrrec de Marc Pellicer.

FIRA DE LA MAR A POLLENÇA. Dintre dels objectius de contribuir a la difusió de la cultura marítima i pesquera, Ports IB participà amb un estand d'exposició a la quinta edició de la Fira de la Mar, que tingué lloc els dies 26 i 27 de juny al Moll Vell del port de Pollença. Aquesta mostra, que organitzen l'ajuntament pollencí i la confraria de pescadors de Nostra Senyora del Carme, es creà amb l'ob-

jectiu d'animar la gent a conèixer els arts de pesca tradicionals i atreu, any rere any, a un gran nombre de ciutadans, amants de la mar.

CASA DEL CONTRAMESTRE. El president de Ports IB, Jaume Carbonero, i la batlessa de l'Ajuntament de Ciutadella han arribat recentment a un acord de col·laboració en virtut del qual Ports IB cedeix al consistori la casa del contramestre, a fi de convertir aquestes instal·lacions en un espai d'ús cultural i social que permeti la realització d'activitats relacionades amb la valorització de la pesca i de les tradicions i el patrimoni marítim. D'aquesta manera, els usuaris dels ports i els ciutadans en general podran gaudir d'una nova oferta cultural vinculada a la història del port. La caseta del contramestre, de 73,3 metres quadrats, està situada en la zona nord del port de Ciutadella.

AGENDA DE FIRES

SALÓ NÀUTIC DE MÓNACO.
Dates: del 22 al 25 de setembre.
Lloc: Mònaco.

SALÓ NÀUTIC DE GÈNOVA
Dates: del 2 al 10 d'octubre.
Lloc: Gènova (Itàlia).

MOSTRA DE LA LLAMPUGA
Data: 10 d'octubre.
Lloc: Port de Cala Rajada.

HANSEBOOT
Dates: del 30 d'octubre al 7 de novembre.
Lloc: Hamburg (Alemanya).

SALÓ NÀUTIC DE BARCELONA
Dates: del 6 al 14 de novembre.
Lloc: Barcelona.

SALÓ NÀUTIC DE PARÍS
Dates: del 3 al 12 de desembre.
Lloc: París.

>> PORT DE CIUTADELLA / *Verge del Carme*

De patrona de la Marina de Guerra a senyora dels pescadors

És a partir dels anys 50, quan la flota pesquera de Ciutadella es comença a motoritzar, que la processó del Carme assoleix una gran participació

BEL AL·LÈS I SALVÀ
CIUTADELLA

Ciutadella de Menorca, com tota ciutat amb port de mar, celebra la festivitat de la Mare de Déu del Carme, i l'acte principal és la seva processó marinera on la imatge de la verge és portada a bord d'una balandra a fer un petit recorregut per la badia de Ciutadella, acompanyada de les autoritats civils, militars i eclesiàstiques.

La festa i la processó del Carme, però, són recents a Ciutadella, ja que la seva celebració s'inicia als anys 40 del segle passat i és la balandra *Valldemosa*, dels germans Calafat, la primera embarcació encarregada de dur a la Verge, essent, possiblement, la barca de bou que més vegades l'ha portada. Desgraciadament, la *Valldemosa* roman a uns magatzems municipals en espera de la seva restauració des de fa anys i d'aquesta manera es deixa malmetre una part molt important del patrimoni marítim de Menorca i de les Balears.

Si repassam les cròniques dels diaris de principis del segle XX, pràcticament l'única notícia que apareix sobre la celebració de la festa del Carme a Ciutadella és a "El Iris Diario Católico" que, en l'edició del dia 16 de juliol de 1914, informava: «El sr. Àngel Montojo, digne Ajudant de Marina d'aquest port, acompanyat pel Capità del vapor *Ciudadela*, alguns mariners i varis naviliers d'aquesta ciutat, per ser avui festivitat de la Verge del Carme, Patrona de la Marina Espanyola, han assistit avui matí a una missa que s'ha celebrat a l'església de Sant Agustí (avui auditori del Socors)». La crònica també ens informa de que «la bandera nacional ha onejat en la Capitania de marina i a les embarcacions amarrades al port de Ciutadella». Aquesta breu notícia és tot el que trobam sobre la celebració de la festivitat del Carme al port de Ciutadella entre 1900 i 1940. Possiblement el fet que la Mare de Déu del Carme fos la patrona de la Marina de Guerra i no dels pescadors, sigui una de les causes de que no es celebri la processó fins als anys de la dictadura. Un altra fet és també que es feia difícil celebrar una processó marinera amb embarcacions a vela i a rem, com les que hi havia al port fins a ben entrats els anys

30. La primera embarcació de pesca de grans dimensions és la balandra *Valldemosa* que no arriba a Ciutadella fins l'any 1932.

La gent de la mar de Ciutadella tenia com a patrona a la Mare de Déu d'Agost i, de fet, l'escut dels pescadors es troba al mant de la «Mare de Déu que dorm» i, segons les cròniques, els pescadors i mariners tenien devoció per Sant Nicolau, del qual hi havia una capella o petita església a l'entrada del port, aprop de la Torre de Sant Nicolau, que fou destruïda per una tramuntana durant la darrera dominació britànica i que ja no fou restaurada. Els seus ex-vots de caràcter mariner es poden veure avui en dia al Museu Diocesà i era on anaven a donar les gràcies els que s'havien salvat d'un naufragi o bé anaven a resar les dones de pescadors i mariners per a no tenir cap desgràcia, com també era costum que quan les embarcacions sortien de port, quan passaven davant

La gent de la mar de Ciutadella tenia com a patrona a la Mare de Déu d'Agost

ACUARELA: ADOLFO ARRANZ / MALLORCA PRESS

DEVOCIÓ A TOT ARREU. Ciutadella, Fornells, Cala Bona, Andratx, Sant Antoni de Portmany, Pollença, Cala Rajada... La devoció per la Mare de Déu del Carme és compartida per pescadors i mariners de tot arreu. Activitats ben diverses es programen als diversos municipis de les Illes per celebrar la festivitat a mitjans de juliol, tot i que tots tenen un denominador comú: l'acte central de les celebracions és la processó marinera, en què la Verge del Carme navega amb orgull entre les barques engalanades per a l'ocasió.

aquesta petita església, es fessin la senya de la Creu i es resés una petita oració. Els pescadors de Ciutadella, els baixamaners, celebraven la seva festa marinera per Sant Pere, amb jocs com els de la cucanya i es capellet, amollaven ànecs, celebraven competicions de bots i tèquines al rem, etc. La festa de Sant Pere es celebrà a Ciutadella fins entrats els anys 50, però poc a poc va anar donant pas a la de la Mare de Déu del Carme.

També, segons les cròniques consultades, a les voreres del port de Ciutadella es celebrava també, i amb molta animació, la festivitat de Sant Cristòfol, especialment a Cala en Busquets i Sa Farola, on la gent de Baixamar i també el poble es trobaven per menjar les coques amb tomàtiga, amb pebres, les

alberginies i els carabassonets farts i les típiques greixeres de patata. Les postres eren síndries que es posaven en remull dins un pou per a menjar-les ben fresques.

És a partir dels anys cinquanta, anys en els quals la flota pesquera de Ciutadella es comença a motoritzar, quan la processó del Carme comença a assolir una gran participació. També, a la vegada, són més els recreistes que tenen embarcacions a motor, i amb la presència dels mariners de l'Ajudantia de Marina, que són els que porten la Verge a la processó, aquesta festa marinera comença a formar part dels rituals festius de l'estiu ciutadellenc. Fins que Ciutadella té la seva Ajudantia de Marina, a meitat dels anys 90, són els mariners els encarregats de

La Cofraria de Pescadors té ara la responsabilitat d'organitzar la processó

portar a la imatge de la Mare de Déu. Amb la desaparició de l'Ajudantia de Marina, és la Cofraria de Pescadors que té la responsabilitat d'organitzar la processó. Els primers anys porten la Mare de Déu els pescadors més vells en actiu, per a després ser els més joves i la Festa del Carme es converteix en la festa de Baixamar, amb actes com el concert d'haveneres del dissabte i la Missa en memòria dels pescadors difunts el diumenge posterior al 16 de juliol, Festa del Carme, i l'esperada processó marinera, que és seguida encara per nombrosa gent del poble i també estiuejants que tenen embarcació al port ciutadellenc.

Contacto / Contacte:

P.E. Punta Portals
971 171100
971 171117

C.N. Portals Vells
971 134374
971 134374

P.E. Port Adriano
971 232494
971 232566

C.N. Santa Ponça
971 694950
971 694488

C.V. Port d'Andratx
971 671721
971674271

R.C.N. Port de Pollença
971 864635
971 864636

P.E. Bonaire
971 546955
971 548564

C.N. Ca'n Picafort
971 850185
971 850185

C.N. Serranova
971 854030
971 854182

C.N. Colònia de Sant Pere
971 589118
971 828552

C.N. Cala Rajada
971 564019
971 819008

C.N. Porto Cristo
971 821253
971 820650

C.N. Portocolom
971 824658
971 825399

P.E. Marina Cala d'or
971 657070
971 657068

R.C.N. Portopetro
971 657657
971 659216

C.N. Sa Ràpita
971 640001
971 640821

C.N. S'Estanyol
971 640085
971 640682

C.N. S'Arenal
971 440142
971 440568

C.M. Sant Antoni de la Platja
971 745076
971 261638

C.N. Cala Gamba
971 261849
971 491900

P.E. Cala'n Bosch
971 387171
971 387170

C.N. Ciutadella
971 383918
971 385871

C.N. Fornells
971 376328
971 376358

P.E. Addaia
971 358649
971 358349

C.N. Sant Antoni de Portmany
971 340645
971 345607

P.E. Santa Eulàlia del Rio
971 339754
971 332810

P.E. Marina Tramontana
971 631188
971 633316

C.N. Palmanova
971 681055
971 682437

Port de Cala Figuera
971 645242
971 645242

Port de Portopetro
971 643473
971 643473

Port d'Andratx
971 674216
971 674216

Port de Sóller
971 633316
971 633316

Port de Cala Rajada
971 565067
971 565067

Port de Pollença
971 866867
971 865422

Port de Porto Cristo
971 820419
971 820419

Port de Cala Bona
971 586256
971 586256

Port de Colònia de Sant Jordi
971 656224
971 656224

Port de Portocolom
971 824683
971 824683

Port de Fornells
971 376604
971 376604

Port de Ciutadella
971 484455
971 381193

Port de Sant Antoni de Portmany
971 340503
971 804994

OFICINA CENTRAL
C/ Vicente Tofiño, 36
07007 Coll d'en Rabassa
Tel.: 902 024 444
Fax: 902 024 000
Email: info@portsib.es